

ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΥΤΟΥΣΗΣ

THEATRE DE POUPEES D'ATHENES BARBA MYTOUSSIS
ATHENS PUPPET THEATRE BARBA MYTOUSSIS

A

1979-17

c.3

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1900 - 1979

ΕΘΝΙΚΗ
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΣΟΥΤΣΟΥ

ΑΘΗΝΑ 1979

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

ΕΘΝΙΚΗ
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΣΟΤΤΟΥ

1800 - 1978

Έξωφυλλα: Κούκλες του Κουκλοθέατρου Ἀθηνών.

Έκδοση: Ἐθνική Πινακοθήκη

Ἐπιμέλεια: Ἐθνική Πινακοθήκη

Ἀναπαραγωγή - Ἐκτύπωση: Ἀλέξανδρος Ματσούκης, Α.Ε.

Ἀθήνα, Δεκέμβριος 1979

ΑΘΗΝΑ 1979

**Χαριγμένο
στα Ελληνοπούλα
με την ευκαιρία
του ετους του παιδιου**

Κλούβιος και Σουβλίτσα.
Clounios   Souvlitsa

Η αναγκαιότητα της ψυχαγωγίας του παιδιού, σε συνδυασμό με την αισθητική πρωτογενή καλλιέργεια και την ήθικοπλαστική διαπαιδαγώγησή του, έχει γίνει στοιχείο αναπόσπαστο με τη ζωή αλλά και δικαίωμα, τό όποιο χαρακτηριστικά τονίστηκε πριν από είκοσι χρόνια άκριβώς, τό 1959, στό ψήφισμα τών Ήνωμένων Έθνών γιά τά «Δικαιώματα του Παιδιού».

Η τέχνη —στό μέτρο του παιδόκοιμου— γίνεται μέσο μεταβάσεως από την «παιδιά» στην παιδεία, δρώντας έτσι έμμεσα αλλά όριστικά στή σφαιρική όλοκλήρωση τή προσωπικότητάς του. Μ' αυτή τή σκέψη τό Κουκλοθέατρο, όπως και τό ανάλογο όπτικοακουστικά πάρισα —δηλαδή ό Καραγκιόζης, ό Παιδικός Κινηματογράφος, τό Τσίρκο— συμπεριλαμβάνεται στό πάο ζωτικά έξωσχολικά έρεθίσματα ψυχαγωγίας, δηλαδή τής «μορφώσεως» του άδιαιμόρφωτου και συνεχώς πλουτιζόμενου ψυχικού και πνευματικού κόσμου του. Άλλωστε και στό θεραπευτικό τομέα, όσον άφορά τά σπαστικά ή γενικότερα τά παιδιά που όυτερου πνευματικά, ή συμβολή του Κουκλοθεάτρου είναι κατάκτηση του αιώνα μας.

Πρωτοπόρος ή Έλένη Θεοχάρη - Περάκη στή χώρα μας, στράφηκε πρός τό παιδάκι, άγκάλιασε μέ κατανόηση αυτό και τά «άθύρματά» του, σ' έποχή δύσκολη και άνύποπτη, πήρε τής «παιγνώνες» του από κάτω και τής άνέβασε στή σκηνή άνοιγνόντας ένα νέο τρόπο διαλεκτικού δούναι και λαβείν άνάμεσα στόν καλλιτέχνη —«ψυχαγωγό» και στό παιδί— δέκτη.

Σάραντα χρόνια πέρασαν, από τό 1939, τότε που ή ζωγράφος ίδρυσε τό Κουκλοθέατρο Άθηνών «Ό Μπάρμπα - Μυτούσης», όπου ό καλοκάγαθος όμώνυμος πρωταγωνιστής ή σκανδαλιάρη Σουβλίτσα, ό έξυπνος Κοντορεβουθούλης, ή γλυκιά Κοκκινόσκουφίτσα, ό όπομονετικός Κλούβιος και τόσοι άλλοι ήρωες ύπέρξαν ή μεγάλη άπόλαυση τών μικρών όσο και τών ήλικιωμένων.

Άνθρωποκεντρική, κατεχοήνη, ή τέχνη τής Θεοχάρη - Περάκη, όπως και ή άπάντηση του μυθικού Οιδίποδα στην αίνιγματική Σφίγγα, άντλεϊ τά θέματά της από την άρχαία παράδοση —τόν μυθοποιό Αίσωπο π.χ.— όσο και από τόν άστείρευτο λαογραφικό πλούτο τών νεώτερων παραμυθιών —τής Ήπειρου ή τής Κρήτης λ.χ.— δείχνοντας έτσι και τή σχέση της μέ τό άρχαίο θέατρο τών «άνδρεικέλων» και μέ τά «νευρόσπαστα» του Πλάτωνα και του Άριστοτέλη, ή μεταγενέστερα στή Ρωμαϊκή έποχή μέ τής «υρμαε» του Κικέρωνα και Όράτιου.

Μέ τούς ήρωες τών άνθρώπων όμοιωμάτων, οι όποιοι άντικατέστησαν τούς ήθοποιούς, και μέ τής περιπέτειές τους ταυτίζεται τό παιδί και ξαναβρίσκει τό χαμένο του —μέσα στην άπροσπέλαστη ζωή τής πόλης και τήν άσφυκτική μοναξιά— έαυτό.

Όι κοκλές αυτές, έργο έξολοκλήρου τής ζωγράφου, είναι τέχνη μέ άξιώσεις και όχι τεχνική. Είναι έργο ζωής πολύμορφο. Ζωγραφική πλαστική - ένδυματολογία - σκηνογραφία - ύποκριτική - κινησιολογία - φωτισμός - μουσική - σενάριο - συγγραφή βιβλίων είναι οι συνιστώσες τής προσωπικότητας τής Έλένης Θεοχάρη - Περάκη.

Μέ τήν Έκθεση αυτή, ή όποια σφραγίζει τό 1979, ή Έθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Άλεξάνδρου Σούτζου τιμά τήν καλλιτέχνη για τήν άδιάκοπη σαραντάχρονη προσφορά της στόν αισθητικό και παιδευτικό τομέα - στόν όποιο δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα τό Μουσείο - άλλα παράλληλα και ταυτόχρονα τιμά τό παιδί, αυτόν τόν μεγάλο ξεχασμένο του αιώνα μας, στό όποιο είναι άφιερωμένο παγκόσμια τό έτος που διανύουμε. Άλλωστε ή άνανέωση τής σύγχρονης αισθητικής καθρεφτίζεται σήμερα στό παιδικό θέαμα.

The necessity of providing entertainment for children together with their primary aesthetic and moral education has become an element indispensable to life, as well as a right, and this was appropriately pointed out exactly twenty years ago, in 1959, in the special decree of the United Nations defining the «Rights of the Child».

Art-as applied in the case of children-becomes a means of transition from game to education; its contribution to the full development of the child's personality is thus indirect, but decisive. In the light of this, the puppet theatre, as well as the e- quivalent audiovisual shows-such as the Greek Shadow Theatre (Karaghiosis), the cinema for children and the circus provide some of the most vital stimuli for entertainment outside the school, which contribute to the «formation» of the child's yet unshaped and continuously enriched emotional and intellectual world. In the course of our century, the puppet theatre has also been used for therapeutic purposes in cases of spastics or more generally mentally retarded children.

Eleni Theochari-Peraki, a pioneer in this field in our country, has turned her understanding interest to the little child and its toys at a difficult and unpredictable time; she took its dolls and used them for stage performances, thus starting a dialectic give and take between the artist -«entertainer» and the child - receiver. The painter established the Athens Puppet Theatre «Barba Mytousis» forty years ago, in 1939; the benevolent similarly named protagonist, together with the naughty Souvlitsa, the clever Kontorevthoulis, the sweet Little Red Riding Hood, the patient Klouvios and its many other heroes have served as sources of great delight for children and grown ups alike.

The art of Theochari Peraki is largely centered around man, just like the answer of the legendary Oedipus to the enigmatic Sphinx; its subjects are taken from the ancient Greek tradition, eg Aesop's fables, and from the inexhaustible ethnological material of the modern fairy tales, such as those originating from Epirus and Crete. Its relation to the ancient theatre of the «andreikela» and Plato's and Aristoteles' «nevrospasta» and to that of the later Roman «pupae» of Cicero and Horace is thus apparent.

The child identifies itself with the characters typified by the human effigies which replaced the actors, and shares their adventures; it may thus discover its true self, lost in the inaccessible city life and its oppressive solitude. These dolls, entirely created by the painter, are works of real art and not merely of technique. They are the multiform creation of a lifetime. The different aspects of the artistic personality of Eleni Theochari Peraki are painting, sculpture, costume design, the art of movement, lighting, music, script, and the writing of books.

This exhibition, which closes the year 1979, is a tribute of the National Pinakothiki and Alexander Soutzos Museum to the artist for her continuous forty-year contribution to aesthetics and education, to which the museum plays particular attention. At the same time, it is a tribute to the child, which has been greatly neglected during our century on the occasion of the international «Year of the Child» (1979). It is true that the innovation in contemporary aesthetics is today reflected on children's shows.

Dimitrios Papastamos.

Μέ τον πανηγυρισμό του «έτους του παιδιού» τυχαίνει το Κουκλοθέατρο 'Αθηνών ό Μπάρμπα-Μυτούσης να γιορτάζει τό σαραντά του χρόνια.

Ήταν μία εύκαιρία νά φανερωθεί ή δύσκολη γιά τούς δημιουργούς του πορεία από τό έτος σαραντά μέχρι τό όγδόντα, κι εύτυχημένη γιά τόν παιδόκοσμο, γιατί τό θέαμα είναι γιορτή χαράς καθώς όλα παρυσιάζονται και κινούνται σ' ένα κόσμο ύπερφυσικό, τής φαντασίας και του όνειρου.

Δύσκολη πορεία, γιατί στή μακρόχρονη προσπάθεια νά καθιερωθεί τό παιδικό αυτό θέαμα και νά δημιουργήσει παράδοση, άντιμετωπίστηκαν δυσκολίες κι εμπόδια πού μεγάλωναν καθώς προχωρούσε χωρίς καμιά βοήθεια τής πολιτείας.

Στό μεγάλο αυτό χρονικό διάστημα ή προσφορά γιά τήν διάδοσή του ήταν σημαντική μέ μαθήματα, σεμινάρια στήν πρωτεύουσα και τήν έπαρχία και παραστάσεις σέ Ίδρύματα και Όργανώσεις πού άσχολούνται μέ τό παιδί.

Σέ παγκόσμια Φεστιβάλ διαπιστώσαμε τή μεγάλη σημασία πού δίνουν οι άλλες χώρες στό θεατρικό αυτό είδος και τή σημαντική βοήθεια πού προσφέρουν γιά τή συντήρηση και προαγωγή του.

Ή παρουσίαση τής πορείας του Κουκλοθέατρου μας στό Λεύκωμα αυτό γίνεται μέ άντίστροφη χρονολογική παράθεση τής εικόνας άρχίζοντας από τίς τελευταίες μορφές τής εξέλιξής του.

Στό πρώτο ξεκίνημά μας πού έγινε κάτω από συνθήκες δραματικές γιά τή χώρα -Πόλεμος, Κατοχή- κανείς δέν μπορούσε νά φανταστεί μία τόσο μεγάλη διάρκεια ζωής. Έμεις, μέ τίς δυνατότητες πού διαθέτουμε, συνεχίζουμε μαζί μέ τίς Έλένη Κοσίρη, Έπη Πρωτονοταρίου, Κεούλα Κατσούρη, Έρση Παπαστάμου, πάντοτε μέ τόν Ίδιο ένθουσιασμό και αγάπη και τή μεγάλη έλπίδα νέοι άνθρωποι νά συνεχίσουν αυτό τό έργο στό πλαίσιο τών άπαιτήσεων τής σύγχρονης εξέλιξης του θεάματος.-

Έλένη Θεοχάρη - Περάκη

La quarantième anniversaire du Théâtre de Poupées d'Athènes s'est trouvé coincider avec l'année consacrée à l'enfant. Ce fut l'occasion d'une rétrospective sur faits accomplis pendant la longue période qui va de l'an 1940 jusqu'en 1980.

Cheminement lent et dur pour les créateurs. Ce spectacle a toujours été une joie pour l'enfant qui a senti dès le début de son existence le monde qu'il affectionne, celui de l'imagination et du rêve. Il a fallu pour le Théâtre de Poupées fournir de bien grands efforts pour faire accepter en Grèce cette forme de théâtre qui ne bénéficiait pas de liens traditionnels. Il a été nécessaire d'abattre beaucoup d'obstacles dans un effort solitaire et sans aucune aide officielle.

Au cours de ces années le développement du Théâtre de Poupées s'est effectué par contribution bénévole aussi bien dans des cours et séminaires que dans des institutions, fondations et établissements pour enfants.

Nous avons pu constater, lors de nos participations aux divers Festivals internationaux, l'importance du patronage donnée par divers Etats à la création et à la promotion des Théâtres de Marionnettes.

Le déroulement dans le temps est présenté à rebours dans ce livret. Les images sont placées dans un ordre inversé. Nous commençons en effet par les créations les plus récentes.

Qui aurait pu prédire à ce Théâtre, créé dans les moments si dramatiques de la guerre et de l'occupation, une si longue existence?

Nous poursuivons avec le peu de moyens dont nous disposons, soutenues par une ferveur enthousiaste cette oeuvre due à la collaboration de Hélène Kotsiris, Epi Protonotariou, Keoula Katsouris, Ersi Papastamou esperant que la relève de jeunes éléments permettra de maintenir dans la vie contemporaine l'évolution de ce spectacle.

Hélène Theochari - Peraki

It so happened that the fortieth anniversary of the Barba Mytousis Puppet Theatre has coincided with the Year of the Child. We are, therefore, taking this opportunity to present the difficulties faced by the creators of this theatre, as well as the happiness they have given to children in the course of these forty years, for its production is a joyous festival where everything takes place in the extraordinary world of fantasy and dreams.

Our progress has not been easy because in our efforts over the years to establish this children's Puppet Theatre and create a tradition we encountered difficulties and obstacles which increased as we went on, with no help from the State. There has, however, been noteworthy success in informing the public through courses and seminars, in the capital as well as in the provinces, and by means of performances in Institutions and Organizations concerned with children. We should like to point out that at world festivals we noticed the importance attached to such works by other countries, and the significant assistance given for their maintenance and development.

The history of the Puppet Theatre is presented in this publication in reverse chronological order, i.e. beginning with the latter stages of its development. When we first started, under the dramatic conditions of war and the occupation, it could have never been imagined that the life of the theatre would have been so long. Nevertheless, we are all, Helen Kotsiri, Eppy Protonotariou, Keoula Katsouri and Ersie Papastamou, carrying on with every means at our disposal, always with the same enthusiasm and love, in the hope that the young ones will continue our work within the framework of the demands set by the contemporary development of the Puppet Theatre.

Helen Theochari - Peraki

40 χρόνια
κουκλωθέατρο

**Quarante Années
Théâtre de Poupées**

**Forty Years
Puppet Theatre**

Ό Μπάρμπα-Μιτούσης.

Barba Mytoussis

Ἡ Ἑλένη Θεοχάρη-Περάκη δημιούργησε καί διευθύνει τό Κουκλοθέατρο Ἀθηνῶν μέ τή συνεργασία τῆς Ἑλένης Κοτσίρη, Κεούλας Κατσούρη, Ἐπης Πρωτονοταρίου καί τῆς μουσικοῦ Ἐρσης Παπαστάμου.

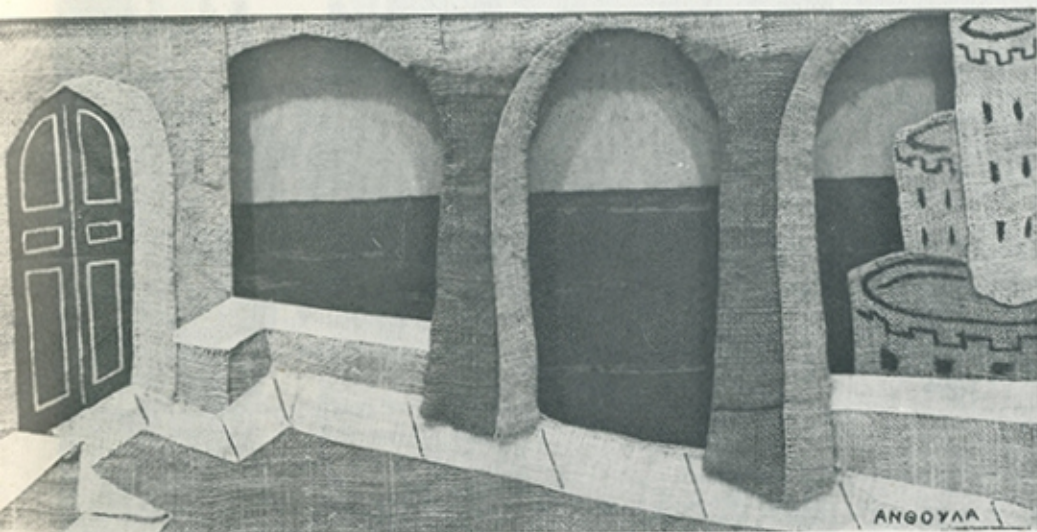
Hélène Théochari-Péraki a créé et dirige le Théâtre de Poupées d'Athènes, avec la collaboration d'Hélène Cotsiri, Kéoula Katsouri, Eppy Protonotariou, et de la musicienne Ersie Papastamou.

Helen Theochari-Peraki has created and is directing the Athens Puppet Theatre in cooperation with Helen Cotsiri, Keoula Katsouri, Eppy Protonotariou and the musician Ersie Papastamou.

Ἡ Ἀνθούλα Ξανθοῦ-Σταυρινοῦ ποῦ δούλεψε κοντά
μας ἀπὸ τὸ 1940 ὡς τὸ 1975 καὶ δέν ὑπάρχει πιά.

Anthoula Xanthou-Stavrinou qui a travaillé chez
nous de 1940 jusqu'à 1975 et qui nous a quittés
pour toujours.

Anthoula Xanthou-Stavrinou who worked with us
from 1940 up to 1975 and who is gone for ever.

1970
1980

©foto: MATAAH

©foto: MATAAH

«Λεοντάρι καί ποντίκι» διασκευή από τό μύθο του Αίσώπου. Παίχτηκε στό Παγκόσμιο Φεστιβάλ Κουκλοθέατρου τής CHARLEVILLE-MEZIERES (Γαλλία) γιά τό παγκόσμιο έτος του παιδιού.

«Le lion et la souris» d'après la fable d'Esopé. A été présenté au festival international du Théâtre de Poupées de Charleville-Mézières (France) pour l'année de l'enfant.

«Lion and Mouse» taken from Aesop's fable. Has been presented at the international festival of Puppet Theatres of Charlesville-Mézières (France) for the year of the child.

Χορός Ἀττικῆς.

Danse d'Attiki

Dance of Attica

©foto: ΜΑΤΑΛΗ

Τό Κουκλοθέατρο Ἀθηνῶν ἀρχίζει τήν ἀποκριάτικη γιορτή του ἀπό τούς δρόμους τῆς Ἀθήνας μέ μιά χαρούμενη παρέλαση τῆς νέας γενιάς του: Ἀντιγόνη Παρούση, Δήμητρα Κουμαντάκη, Ἀλεξάνδρα Σακελλαροπούλου, Ἐμη Μπαντούνα, Μαριλένα Ξανθοῦ.

Le Théâtre de Poupées d'Athènes commence sa fête de Mardi Gras par les rues d'Athènes avec une procession joyeuse de sa jeune équipe: Antigone Paroussi, Dimitra Koumandaki, Alexandra Sakellaropoulou, Emy Bandouna, Mariléna Xanthou.

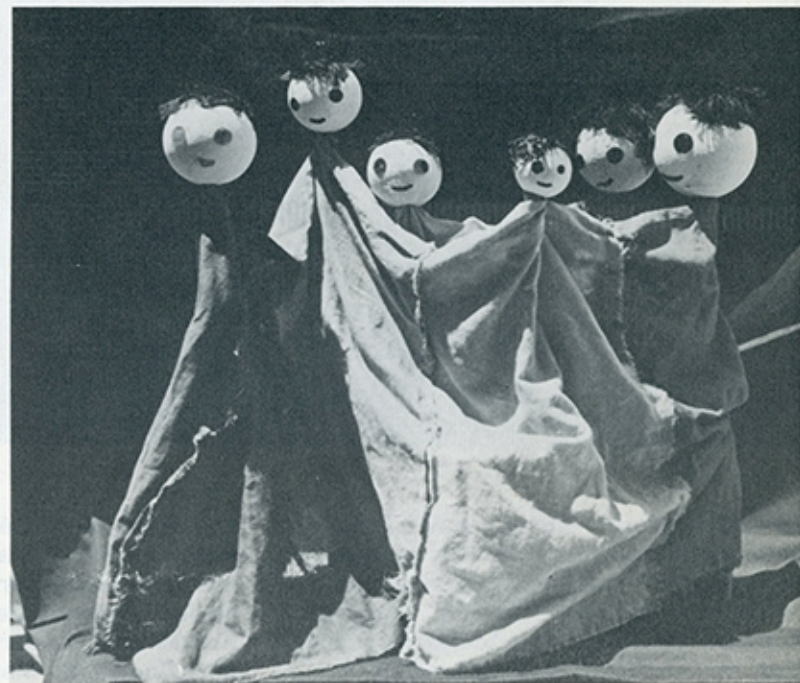
The Athens Puppet Theatre starts its Halloween feast from the streets of Athens with a joyful procession of its new generation: Andigoni Paroussi, Dimitra Koumandaki, Alexandra Sakellropoulou, Marilena Xanthou.

Ο Κοντορεβουθούλης.

«Le Petit Poucet»

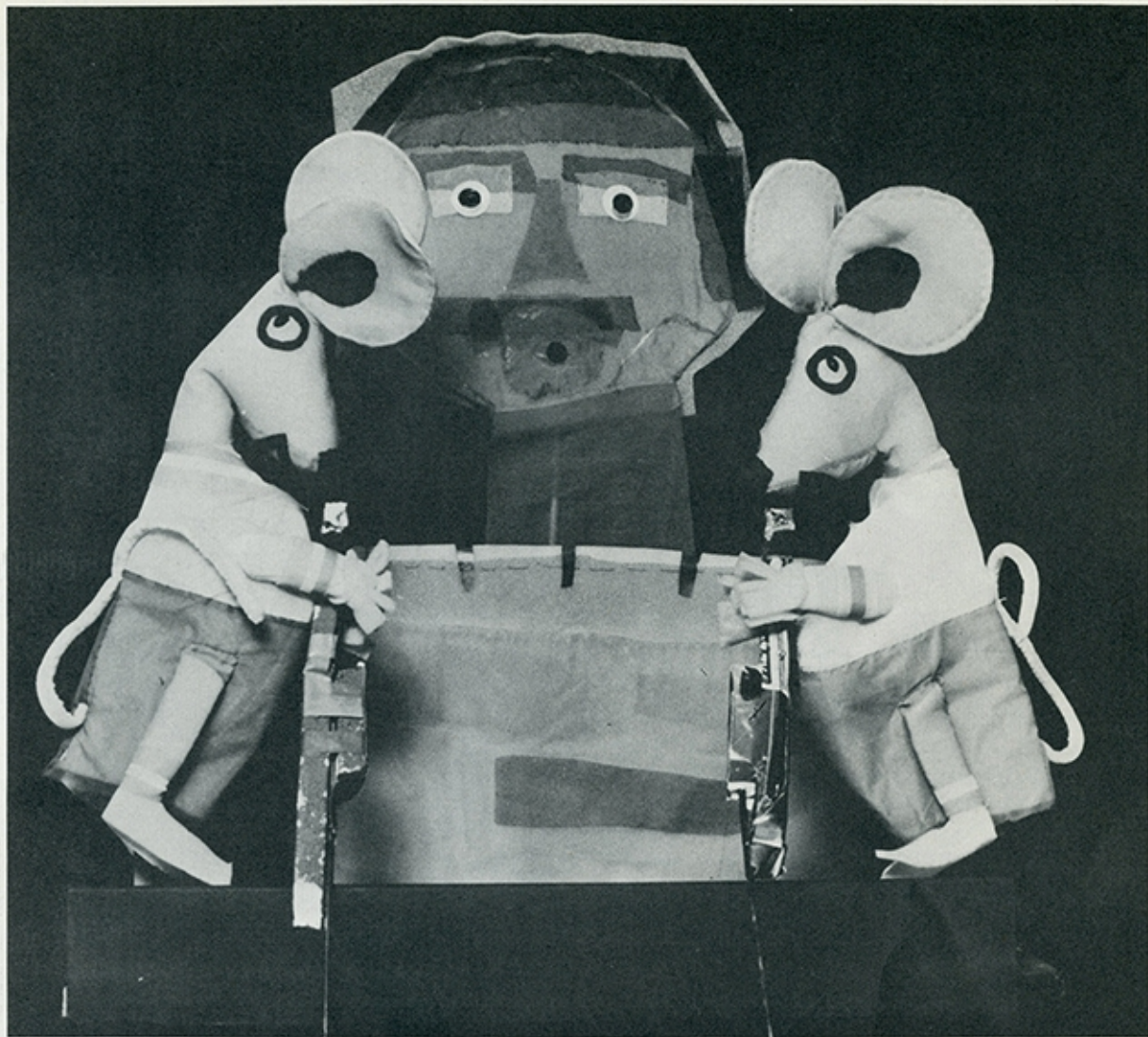
«Tom Thumb»

Άπό λαϊκό παραμύθι τής συλλογής Μέγα. «Ό ποντικός κι ή θυγατέρα του».

Conte tiré de la collection folklorique Mega. «La souris et sa fille».

From the folk tale of the Mega collection. «The mouse and his daughter».

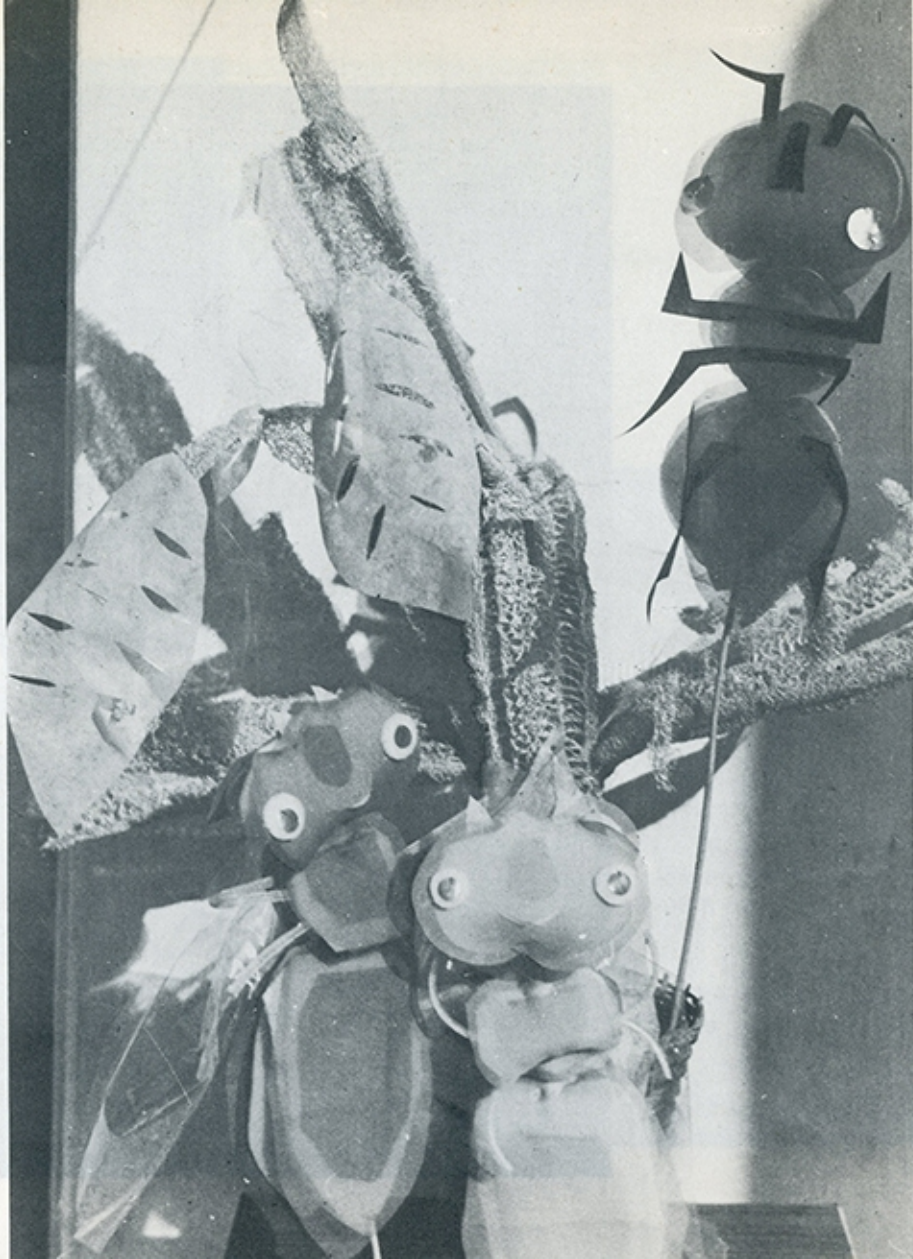

«Ο τζίτζικας καί τό μυρμήγκι» διασκευή
ἀπό μύθο τοῦ Αἰσώπου.

«Le grillon et la fourmi», d'après une
fable d'Esopé.

«The Grasshopper and the Ant» from
Aesop's fable.

«Τά έφτά κατσικάκια».
Les sept chevreaux.
The seven little kids.

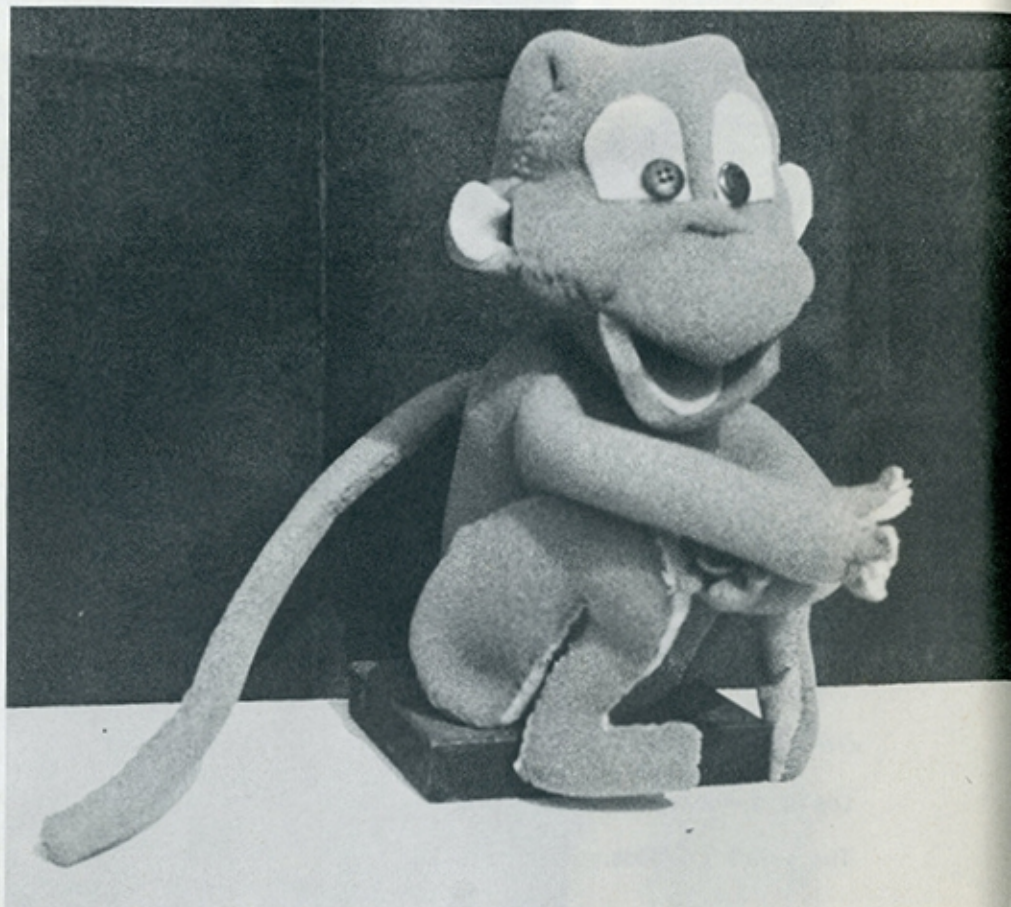

«Τά έφτά κατσικάκια».

Les sept chevreaux.

The seven little kids.

Μία από τις
πρωταγων-
στές του
κουκλοθέ-
ατρου.

Pendant
cette

Mais
l'histoire
de

Μεγάλες βεντέτες του Κουκλοθέατρου.

Personnages vedettes du Théâtre de Poupées.

Big stars of the Puppet Theatre

1960
1970

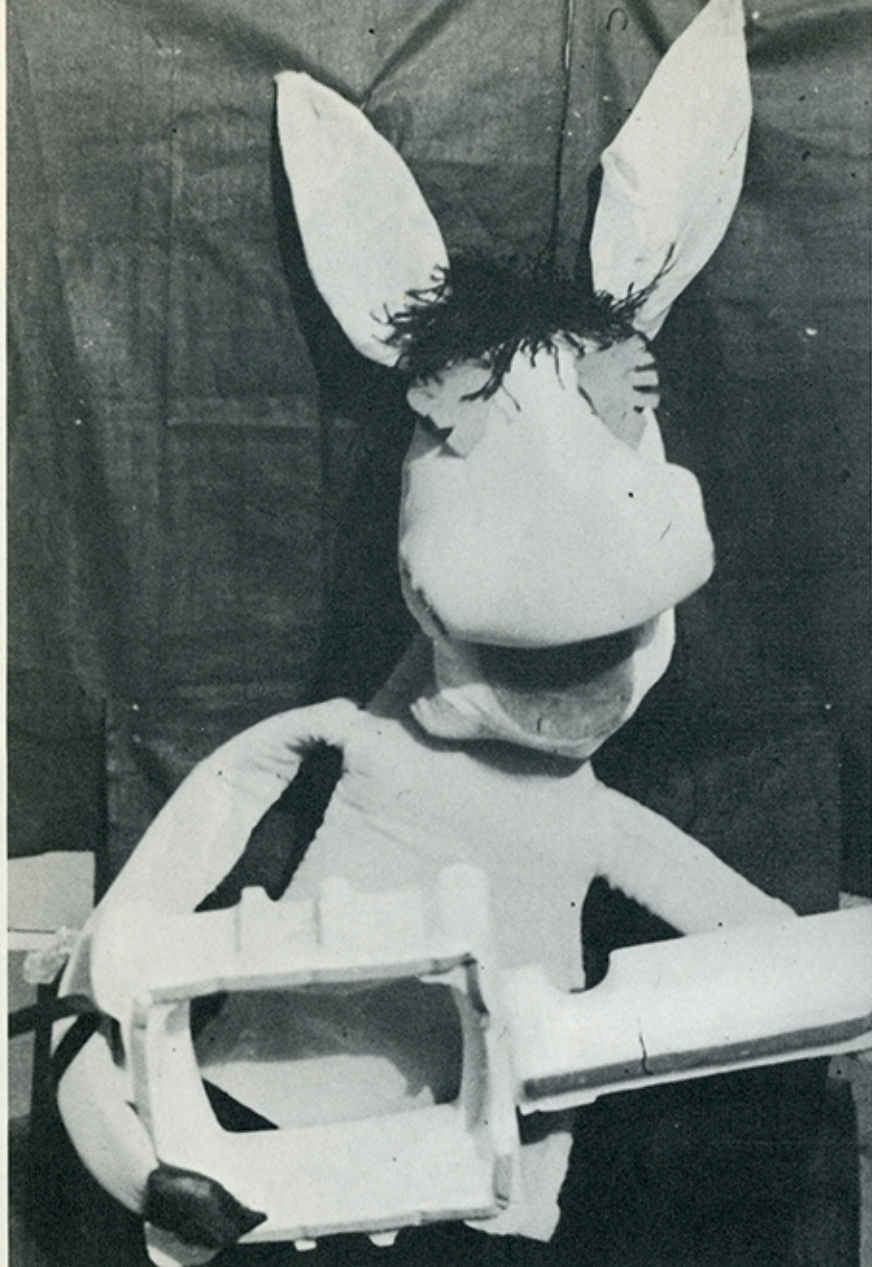

Μέσα στή δεκαετία τελειοποιούμε τά
λαογραφικά μας παραμύθια.
Μακεδονίτικο, Ήπειρώτικο, Κρητικό,
Σκυριανό, Ἄττικῆς μέ αὐθεντικά
κοστούμια, σκηνικά, μουσική καί χορό.

Pendant ces dix années nous nous
efforçons de parfaire nos contes
folkloriques des régions de
Macédoine, Epire, Crète, Skyros,
Attique, avec des costumes, décors,
danse et musique authentiques.

During this decade we are perfecting
our folkloric tales from Macedonia,
Epirus, Crete, Skyros, Attica, with
authentic costumes, sceneries, music
and dances.

Πάντα σέ όλα τά παραμύθια, ό Ντελάλης.

Dans tous les contes: le Crieur.

The Town-Crier, in all the tales

Ἡ Ἀλίκη στή χώρα τῶν θαυμάτων.

Alice aux Pays des Merveilles

Alice in Wonderland

©Gatto: MATAΛAH

Ἡ μικρή Σειρήνα.

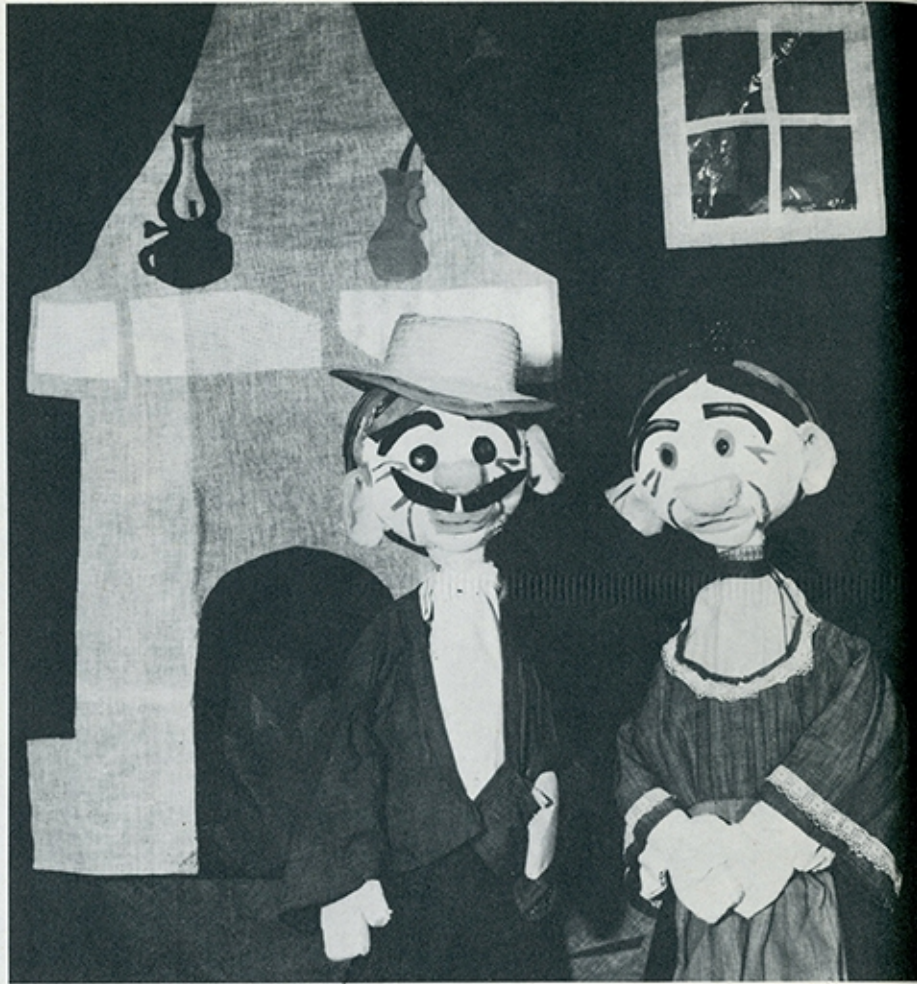
La Petite Sirène

The Little Mermaid

©Gatto: MATAΛAH

Belle Époque.

Λαϊκό παραμύθι.

Folklore grec

Greek folklore

Σταχτοπούτα.

Cendrillon

Cinderella

Ἡ Κοκκινোসκουφίτσα.

Le Petit Chaperon Rouge

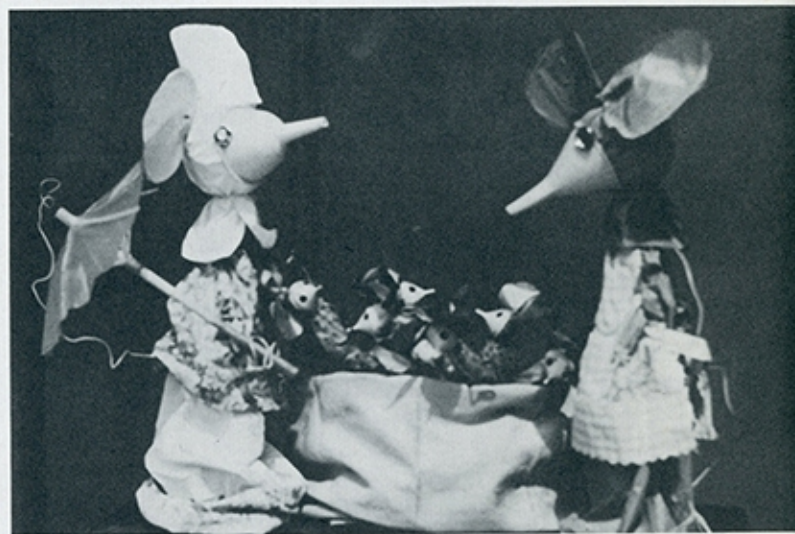
Little Red Riding Hood

«'Ο αυτοκράτορας καί τ' ἀηδόνι» παραμύθι τοῦ ANDERSEN.
Ἄνεβασμένο βασικά γιά παιδιά, παίχτηκε καί σέ εἰδική
παράσταση γιά μεγάλους στό θέατρο Μουσσούρη τό 1953.

«L'Empereur et le Rossignol», conte d'Andersen. Destiné surtout
a des enfants, a été présenté dans une jéance spéciale pour
adultes au Théâtre Moussouri en 1953.

«The Emperor and the Nightingale», tale by Andersen. Staged
basically for children, has been presented in a special
performance for adults in the Moussouri Theatre in 1953.

«Φτωχός καί πλούσιος ποντικός» ἀπό τούς μύθους τοῦ Αἰσώπου.
Παίχτηκε στό παγκόσμιο φεστιβάλ κουκλοθέατρου τό 1963 στή
Ρώμη.

«La souris pauvre et la souris riche», d'après une fable d'Esopé. A
été présenté en 1963 à un festival international de théâtre de
poupées à Rome.

«The poor mouse and the rich mouse» from Aesop's fable. Has
been presented in 1963 in an international festival of puppet
theatre in Rome.

Σκυριανό παραμύθι.
Conte de l'île de Skyros
Tale from Skyros

1950

Ρήγισσες, ρηγόπουλα, γέρος καί γριά
ἀπό ἑλληνικά παραμύθια.

Princes, princesses, vieil homme et vieille femme,
personnages de contes grecs

Princes, princesses, old man and old woman
from Greek tales.

... πολλές έτοιμασίες και πολλά έξοδα για τήν έκθεση. Θα γίνει στο Ζάππειο. Θα γιορτάσουμε τά δεκάχρονά μας...

Άπό τό ήμερολόγιό μας

... de grandes préparations et de grosses dépenses pour notre exposition qui sera organisée au Zappion pour célébrer notre dixième anniversaire...

Extrait de notre «journal»

... many preparations and large expenses for the exhibition. It will take place at Zappion Hall to celebrate our tenth anniversary.

From our diary

... πήραμε την άδεια καί από την αστυνομία γιά τό πανώ. Τό βάλαμε στά κιγκλιδώματα τής παλιάς Βουλής, στήν οδό Σταδίου.

Άπό τό ήμερολόγιό μας

... la police nous a permis d'accrocher notre panneau sur les barreaux du Parlement

Extraits de notre «journal»

... special permission was granted by the police to hang our panel on the fence of the Parliament House...

From our diary

1940

... τον Οκτώβρη του 1940 κηρύχτηκε ο πόλεμος και τό Νοέμβρη αποφασίσαμε οι κοῦκλες μας νά δράσουν καί πάλι. Αὐτή τή φορά θά διασκεδάσουνε τά πληγωμένα παληκάρια.

Ἀπό τό ἡμερολόγιό μας

... en Octobre 1940 la guerre fut déclarée et en Novembre on a décidé que nos poupées reprennent du service. Cette fois-ci, c'était pour divertir les grands blessés de la guerre...

Extrait de notre «journal»

... in October 1940 war was declared, and in November we decided to have our puppets act again. This time they entertained the wounded soldiers ...

From our diary

Ἄθηνᾶ, Κίρκη, Καραγκιόζης, Ὀδυσσεάς, Κλούβιος, Ποσειδῶνας, Σκύλλα καί Χάρυβδη.

... ἡ ὁμάδα τοῦ Κουκλοθέατρου συνέχισε πρόβες καί παραστάσεις καί τώρα μέ τίς Κλαψωδίες. Μέ στοιχεῖα ἀπό τόν Ὅμηρο καί τύπο τόν Ὀδυσσεά, γράφτηκε ἡ πρώτη Κλαψωδία ἀπό τήν Ἄλκη Ζέη, «Τό ξεκίνημα τοῦ Ὀδυσσεά».

Ἀπό τό ἡμερολόγιό μας

... l'équipe du Théâtre de Poupées continue les répétitions et les représentations et maintenant avec les «Klhapsodies» inspirées d'Homère, avec Ulysse comme personnage principal, la première ode a été écrite par Alki Zéi, «Le départ d'Ulysse»...

Extrait de notre «journal»

... the team of the Puppet Theatre went on with the rehearsals and performances and now with «Klhapsodies» from Homer and with Ulysses as main star the first ode was written by Alki Zei, «Ulysses sets off»...

From our diary

‘Από τήν παράσταση στό ‘Ελληνικό ‘Ωδεῖο (γιά μεγάλους) ἀπό τό ποίημα τοῦ Γρυπάρη «‘Ο Πραματευτής».

Représentation (pour des adultes) au Coservatoire Grec, du roème de Gryparis «Le Marchand Ambulant».

From the performance (for adults) at the Greek Conservatory, from Gryparis’s poem «The Pedlar Man»

... διαλέξαμε τοῦ Μολιέρου «Γιατρός μέ τό στανιό»... τώρα ἐτοιμάζονται καί οἱ κοῦκλες σύμφωνα μέ τά σχέδια τῆς δίδας Περάκη...

‘Από τό ἡμερολόγιό μας

... nous avons choisi de Molière «Le Médecin malgré lui», maintenant les roupées se préparent suivant les dessins de Mlle. Pérakis...

Extrait de notre «journal»

... we have chosen Molière’s «Le Médecin malgré lui», now the puppets are being prepered according to Miss Peraki’s designs...

From our diary

Τό κουκλοθέατρο μέ τῆς ζωντανεμένης
κούκλας τίς ὁμορφίεσ καί τά γητέματα ἀν-
ταποκρίνεται τελείως στίς ἀνάγκες τοῦ
παιδιοῦ γιά φανταστικά πετάγματα, χαρά
καί γέλιο. Ξεπλανεύει μά καί ταυτόχρονα
παρασέρνει τό παιδί πρός τό σωστό καί
τήν καλωσύνη. «Ὁ Μπάρμπα-Μυ-
τούσης» πρέπει νά περηφανεύεται, γιατί
γίνηκε ἀνεκτίμητος βοηθός γιά γονεῖς καί
σχολεῖο. Ἡ ὁμάδα πού τόν ἀνάστησε καί
μέ θυσίες καί μόχθους τόν ἐμψυχώνει
στό νά καλωσορίζει ὀλοζώντανος πάντα
καί γελαστός τά ἀπειράριθμα «ἀνεψού-
δια» του, ἀξίζει τό μεγάλο ἔπαινο πού δί-
καια ἀνήκει σ' ὄσους μέ λαχτάρα καί
στοργή σκύβουν ἀπάνω ἀπό τό Ἑλληνό-
πουλο.

Εἰρήνη Παῖδούση

Γραμμένο ἀπό τήν Εἰρήνη Παῖδούση,
πού σάν ἀνθρωπος καί σάν παιδαγωγός
μάς στάθηκε στά πρῶτα μας βήματα.

Ἀπό τότε πού ξεκίνησε τό Κουκλοθέατρο Ἀθηνῶν
δούλεψαν κοντά του κατά χρονολογική σειρά οἱ:

Λία Μαυρίδου,
Ζωγράφω Σπάθη,
Μαίρη Ἀποστόλου,
Ἑλένη Ἀποστόλου,
Κατίνα Κοτσίρη,
Ντόρα Χρυσοχοΐδου,
Κλειώ Νικολάου,
Ἔρση Ἀντύπα,
Μαίρη Σπύρου,
Ἡρώ Καλφοπούλου,
Ἄννα Ἰσαρη,
Μάνια Γριβελῆ,
Λίλη Τσιώκου,
Νίτσα Πλατῆ,
Καίτη Μαλτέζου,
Ρένα Καραγιάννη,
Μίνα Ἀθηναίου,
Λιλέττα Πανουργιά,
Ρένα Γρηγοριάδου,
Πέλια Σαββοπούλου,
Γιάννα Πετροπούλου,
Λουκία Χατζηλουκά,
Λίλα Τζικάκου.

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

- 1939: Ἡ ζωγράφος Ἑλένη Θεοχάρη-Περάκη ἰδρύει τὸ Κουκλοθέατρο Ἀθηνῶν ὁ «Μπάρμπα-Μυτούσης» καὶ ἀπὸ τότε τὸ διευθύνει.
- 1940-50: Παραστάσεις σὲ Νοσοκομεῖα τραυματιῶν πολέμου καὶ παιδικὰ συσσίτια. Ἀπὸ τίς εἰσπράξεις εἰδικῶν παραστάσεων συντηροῦνται 7 παιδιὰ - θύματα τῆς Κατοχῆς. Τακτικὲς παραστάσεις στὴν αἴθουσα τοῦ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΩΔΕΙΟΥ (Φειδίου 3). Μαθήματα τῆς τέχνης τοῦ Κουκλοθέατρου δωρεάν σὲ πρεβαντόρια, παιδικὲς λέσχες, παιδουπόλεις στὴν Ἀθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλο, Σπέτσες, Πάρο, Τήνο, Ρόδο.
- 1950-60: Τακτικὲς παραστάσεις στὴν αἴθουσα τῆς Χ.Α.Ν. (Ἐλευθ. Βενιζέλου 12). Τακτικὲς παραστάσεις στὸν Πειραιϊκὸ Σύνδεσμο καὶ σχολεῖα τῆς Ἀθήνας. Παραστάσεις γιὰ μαθητὲς στὸ Δημοτικὸ Θέατρο Πειραιᾶ. Παραστάσεις στὶς πλατεῖες τοῦ Πειραιᾶ. Ἐκπομπὴ ἀπὸ τὸν Κεντρικὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τοῦ Ε.Ι.Ρ. Παραστάσεις δωρεάν σὲ νοσοκομεῖα, πρεβαντόρια καὶ κατασκηνώσεις σεισμόπληκτων. Διάλεξη καὶ παράσταση γιὰ μεγάλους στὸ Θέατρο Μουσούρη. Παραστάσεις στὰ Κέντρα Νεότητος Δήμου Ἀθηναίων. Μαθήματα Κουκλοθέατρου γιὰ δασκάλους καὶ κοινωνικοὺς λειτουργοὺς στὴ Χ.Ε.Ν. Τακτικὲς παραστάσεις στὴν αἴθουσα τῆς Χ.Ε.Ν. (Ἀμερικῆς 11), Σάββατο ἀπόγευμα καὶ Κυριακὴ πρωὶ ἀπόγευμα. Παραστάσεις στὰ Κέντρα Νεότητος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων (1955-1959). Παραστάσεις στὴ Διεθνή Ἐκθεση Θεσσαλονίκης (1956-1963). Παραστάσεις στὶς ἐκδηλώσεις τῆς Χ.Ε.Ν. Ἑλλάδας (1959-1962).
- 1960-70: Παραστάσεις στὸ Θέατρο Φιλοπάπου, μέ τὰ Λαϊκὰ Μπαλέτα Ντόρας Στράτου (1965). Διαλέξεις καὶ παραστάσεις: γιὰ φοιτητὲς τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν. Στὸ Μουσεῖο Κοσμητικῆς Τέχνης (ὀμιλητῆς Δ. Λουκάτος). Στὴν αἴθουσα τῆς Στέγης Καλῶν Τεχνῶν καὶ Γραμμάτων, μέ τὴν προστασία τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας (ὀμιλητῆς Γ. Κουρνούτος). Ἐβδομαδιαία ἐκπομπὴ ἀπὸ τὸν Κεντρικὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τοῦ Ε.Ι.Ρ. στὴν «Ἔρα τοῦ παιδιοῦ» (1964-1967). Ἐβδομαδιαία ἐκπομπὴ ἀπὸ τὸν Πειραματικὸ Σταθμὸ Τηλεοράσεως τοῦ Ε.Ι.Ρ. (ἀπὸ Νοέμβριο 1966-1976).
- 1970-80: Παράσταση στὸ Λύκειο Ἑλληνίδων. Ὁμιλήτρια ἢ διευθύντρια τοῦ Μουσείου Κοσμητικῶν Τεχνῶν Πόπη Ζώρα. Συμμετοχὴ στὶς Θρακικὲς λαογραφικὲς γιορτὲς στὴν Ξάνθη. Σεμινάριο, μέ θέμα τὸ κουκλοθέατρο, στὰ Γιάννενα (Νηπιαγωγοί-Κοινωνικοὶ Λειτουργοί). Σεμινάρια ἐπιμόρφωσης Ἀρχηγῶν Σπιτιῶν Παιδιοῦ καὶ Ἀστικοῦ Κέντρου Ἑθνικοῦ Ὄργανισμοῦ Πρόνοιας. Φεστιβάλ Ψαρῶν-Θέατρο Αἰγαίου στὰ Ψαρά, Χίο, Μυτιλήνη. Παραστάσεις στὸν Ταῦρο γιὰ τὸ ἔτος τοῦ παιδιοῦ.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΥ

- 1948: Έκθεση Έθνικού Ίδρύματος. Ζάππειο, Αθήνα (στατιστική εισφορά από τὰ ιδρύματα, Σωματεία, Όμιλους κλπ. στήν Κατοχή).
- 1950: Πανελλήνια Έκθεση Λαϊκής Χειροτεχνίας. Ζάππειο, Αθήνα.
- 1951: α) Παγκόσμιο Συνέδριο Γυναικῶν. Παρνασσός, Αθήνα. (Έκθεση δραστηριότητας γυναικείων ὀργανώσεων).
β) Παγκόσμια Έκθεση Θεάτρου. Όσλο, Νορβηγία. (Έπίσημη ἐκπροσώπηση τῆς Ελλάδας).
- 1953: Παγκόσμια Έκθεση Θεάτρου. Ίαπωνία (ἐπίσημη ἐκπροσώπηση).
- 1955: Διαρκής Έκθεση Διεθνoῦς Έρυθροῦ Σταυροῦ. Ρώμη, Ίταλία (ἐπίσημη ἐκπροσώπηση. Θέμα: Ψυχαγωγία τοῦ παιδιοῦ).
- 1957: α) Έκθεση Σκηνογραφιῶν κατά τό Συνέδριο Διεθνoῦς Ίνστιτούτου Θεάτρου. Πολυτεχνεῖο, Αθήνα.
β) Διεθνῆς Έκθεση Θεάτρου. Σάο Πάολο - Βραζιλία (ἐπίσημη ἐκπροσώπηση).
- 1958: Διεθνῆς Έκθεση Κουκλοθέατρου. Βουκουρέστι.
- 1959: Φεστιβάλ Λευκάδας (συμμετοχή, παραστάσεις).
- 1960: Έθνικός Όργανισμός Έλληνικῆς Χειροτεχνίας. Όλλανδία (ἐκθεση).
- 1961: Διεθνῆς Συνέδριο Κουκλοθέατρου. Ρώμη. (Έπίσημη ἐκπροσώπηση, παραστάσεις σέ θέατρο καί τηλεόραση).
- 1962: Αναδρομική ἐκθεση Κουκλοθέατρου Αθηνῶν. Αθήνα.
- 1963: Φεστιβάλ Ἡπείρου τῆς Ἑταιρίας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν. Ίωάννινα (συμμετοχή, παραστάσεις).
- 1964: Διεθνῆς Συνέδριο Παιδικoῦ Θεάτρου. Λονδίνο (ἐπίσημη ἐκπροσώπηση σέ συνέδριο καί ἐκθεση).
- 1965: Φεστιβάλ Αθηνῶν-Λαϊκά Μπαλέτα Ντόρας Στράτου. Αθήνα (ἐκτακτες παραστάσεις στό θέατρο Φιλοπάππου).
- 1966: Διεθνῆς Συνέδριο Κουκλοθέατρου. Βουκουρέστι (συμμετοχή σέ ἐκθεση).
- 1967: Διεθνῆς Συνέδριο Κουκλοθέατρου. Μόναχο (συμμετοχή σέ ἐκθεση καί συνέδριο).
- 1974: Παγκόσμιο Συνέδριο καί Φεστιβάλ Κουκλοθέατρου. Σπέτσες (συμμετοχή).
- 1976: Έπίσημη ἐκπροσώπηση στό συνέδριο μέ θέμα: «Τό κουκλοθέατρο καί ἡ Τηλεόραση», Μιλάνο.
- 1977: Τρίτο Φεστιβάλ Θεάτρου Ἰθάκης. Τριήμερο συμπόσιο γιά τό παιδί καί τό θέατρο.
- 1978: Έκθεση Κούκλας. Κρακοβία.
- 1979: Παγκόσμιο Φεστιβάλ Κουκλοθέατρου Charleville - Mezières. Γαλλία (ἐπίσημη ἐκπροσώπηση, παραστάσεις).

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1966

«Οι σκανδαλιές τής Σουβλίτσας» βιβλίο

1968

«Νέες σκανδαλιές τής Σουβλίτσας
καί άλλα παραμύθια» βιβλίο

1973

Δίσκοι καί κασέτες μέ παραμύθια καί μέ
κωμωδίες του Κλούβιου καί τής Σουβλίτσας.

1975

«Μέ τόν Κλούβιο καί τή Σουβλίτσα» βιβλίο

1978

«Οι σκανδαλιές τής Σουβλίτσας» επανέκδοση

(κείμενα καί εικονογράφηση: ΕΛΕΝΗ ΘΕΟΧΑΡΗ-ΠΕΡΑΚΗ)

ΟΙ ΚΟΥΚΛΕΣ ΕΙΝΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΘΕΟΧ. ΠΕΡΑΚΗ

QUARANTE ANNÉES D'ACTIVITE

Bref Historique

En 1939 création du théâtre de Poupées d'Athènes «BARBA MITOUSSIS» (Tonton gros Pif) par l'artiste-peintre Hélène Péraki, qui depuis lors le dirige.

Ses collaboratrices: Hélène Kotsiri, Anthoula Xanthou, Keoula Katsouri, Epy Protonotariou.

1940 - 1944: Représentations dans les hôpitaux, préventoriums, centres et cantines pour enfants.

1944 - 1970: Représentations suivies dans une salle au centre d'Athènes simultanément représentations dans des camps de vacances, dans les provinces d'Athènes, de Salonique, ainsi que dans d'autres villes de la Grèce.

Participation dans les divers festivals, congrès en Grèce et l'étranger: Norvège, Japon, Italie, Brésil, Roumanie, Angleterre, Allemagne Hollande et France.

Grand répertoire puisé dans les contes grecs et étrangers. Emissions radiophoniques et à la TV.

Publication de livres avec les personnages du Théâtre de Poupées. (Auteur et illustration: Hélène Theochari Peraki).

FORTY YEARS OF THE ATHENS PUPPET THEATRE

(Brief account)

In 1939 the Puppet Theater «Barba Mytoussis» (Uncle Big-Nose) was founded in Athens by the painter Helen Theochari Peraki who has been directing it ever since.

Colleagues: Helen Kotsiri, Anthoula Xanthou, Keoula Katsouri and Epy Protonotariou.

1940 - 1944: Performances at Hospitals, Open-Air Schools and children's centres.

1944 - 1970: Weekly performances in Athens and at the same time in children's centres of the city of Athens, Thessaloniki and other large cities and in Camps.

Participation in various Festivals and Congresses in Greece and abroad in countries such as Norway, Japan, Italy, Brazil, France, Roumania, Gr. Britain, Germany and the Netherlands.

Large repertoire of Greek and foreign tales.

Radio and television broadcasting.

Publications with the basic characters of the Puppet Theatre, «Clouvios» and «Souvlitsa», written and illustrated by Helen Theochari Peraki.

